

09.06.2020

Asia/2

§ 22

Helsingin suomenkielisen työväenopiston opetussuunnitelma 2020

HEL 2020-005486 T 12 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti hyväksyä Helsingin suomenkielisen työväenopiston opetussuunnitelman 2020.

Käsittely

Asian aikana oli kuultavana Ville Ylikahri. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Annika Vesanto, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 80885
annika.vesanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin suomenkielisen työväenopiston opetussuunnitelma 2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin työväenopiston opetussuunnitelma on opistolle tärkeä pedagogisen ohjauksen, suunnittelun ja johtamisen väline. Se määrittelee opiston tehtävän ja opetuksen tavoitteet. Se toimii opetushenkilöstölle käsikirjana, jonka mukaisesti opetus suunnitellaan ja toteutetaan. Se kertoo opettajille, millaista opetusta opisto tarjoaa, millaisin menetelmin sitä annetaan ja millaisen oppimiskäsityksen mukaisesti oppimista tavoitellaan. Yhtenäinen pedagoginen linja tasavertaistaa tarjottavaa opetusta ja tukee opettajan itsenäistä työtä. Opetussuunnitelma auttaa myös opiskelijoita, päättäjiä ja sidosryhmiä saamaan kokonaiskuvan opiston opetuksesta ja toiminnan tavoitteista.

Vapaana sivistystyönä annettavalle kansalaisopiston opetukselle ei ole lain velvoittamaa opetussuunnitelmaa. Kansalaisopistojen toimintaa määrittelee laki ja asetus vapaasta sivistystyöstä. Lisäksi Helsingin työväenopiston toimintaa linjaa opetus- ja kulttuuriministeriön Helsingin kaupungille myöntämä kansalaisopiston ylläpitolupa, jossa opiston koulustehtävä määritellään.

Opiston ensimmäinen yleinen opetussuunnitelma hyväksyttiin opiston johtokunnassa vuonna 2014. Opetussuunnitelmatyön käynnistyminen kytkeytyi tuolloin opistossa toteutettuun organisaatiomuutokseen. Opistossa opettaa vuosittain yli 800 tuntiopettajaa, joten tarve opiston tehtävänkuvan selkeyttämiselle ja yhteisten pedagogisten tavoitteiden laa-
timiselle koettiin jo tuolloin tärkeäksi.

Opetussuunnitelma on ajassa elävä asiakirja, johon vaikuttavat kaupungissa ja koko opetusallalla tapahtuvat muutokset. Opiston liittyminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan sekä muuttuneet kaupunkistrategiset toimenpiteet ovat luoneet tarpeen opetussuunnitelman uudistamiseen. Myös kaupungin väestörakenteen muutos ja kaupunkilaisten muuntuvat oppimistarpeet vaativat opiston opetuksen kohdentamista uudelleen ja uusien kohderyhmien määrittelyä. Lisäksi opetuksen digitaalisuuden kehitys, vapaan sivistystyön opintojen arviointi ja osaamisen tunnustaminen sekä verkko-opetus ovat muuttaneet opiston opetusta ja sen toteuttamista. Nämä kaikki on otettu huomioon uudessa opetussuunnitelmassa.

Nyt päivitetty opetussuunnitelma on laadittu lukuvuoden 2019–2020 aikana. Opetussuunnitelmatyöhön on osallistunut koko opetushenkilökunta kyselyjen ja työpajojen kautta. Myös opiston opiskelijoista koostuvaa opistolaisyhdistystä on kuultu sekä opiskelijoilta kerättyä palautetta hyödynnetty opetussuunnitelmaa päivitettäessä. Asiasta käytävä keskustelu on ollut osa tavoitetta. Keskustelujen kautta opiston tehtävä ja yhteiset pedagogiset tavoitteet ovat selkeytyneet. Opetussuunnitelmaa hyödynnetään opetushenkilöstön perehdytyksessä, ja se ohjaa opetuksen ja koko toiminnan suunnittelua. Opetussuunnitelma 2020 astuu voimaan 1.8.2020, ja se korvaa opiston aikaisemman opetussuunnitelman. Opetussuunnitelma 2020 on voimassa toistaiseksi.

Opetussuunnitelmassa 2020 määritellään opiston perustehtävä, toiminta-ajatus ja arvot. Opetuksen lähtökohtina esitellään oppimiskäsitys, oppimistarpeet ja kohderyhmät, opetuksen yleiset tavoitteet sekä yhteistyön tuomat mahdollisuudet. Opetuksen järjestämistä avataan kertomalla opetusmuodoista- ja menetelmistä, hyödynnettävistä oppimisympäristöistä ja arvioinnista. Lopussa esitellään lyhyesti opiston eri ainealat. Opiston ainealoilla on omat opetussuunnitelmansa, jotka pe-

rustuvat opetussuunnitelman yleiseen osaan. Ainealakohtaisissa opetussuunnitelmissa konkretisoituu tarkemmin kunkin ainealan opetuksen toimenpiteet yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ainealoittaiset opetussuunnitelmat päivitetään syksyn 2020 aikana.

Opetussuunnitelman 2020 painotetuiksi tavoitteiksi on valittu neljä pääteemaa 1) moninaisuuden huomioiminen, 2) kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, 3) demokratian ja aktiivisen kansalaisuuden tukeminen ja 4) kestävä kehitys ja ilmastonmuutoksen hillintä. Teemojen taustalla vaikuttavat yhteiskunnalliset kehityslinjat, kaupungin strategiset tavoitteet sekä opiston oma tehtävä. Nämä pääteemat ohjaavat opetuksen ja toiminnan suunnittelua koko opistossa seuraavina vuosina.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Annika Vesanto, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 80885
annika.vesanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin suomenkielisen työväenopiston opetussuunnitelma 2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala